Razvoj web platforme za ugovaranje stručne prakse - Backend

Ožbolt, Filip

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:139721

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet informatike

FILIP OŽBOLT

RAZVOJ WEB PLATFORME ZA UGOVARANJE STRUČNE PRAKSE - BACKEND

Završni rad

Pula, rujan, 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet informatike

FILIP OŽBOLT

RAZVOJ WEB PLATFORME ZA UGOVARANJE STRUČNE PRAKSE - BACKEND

Završni rad

JMBAG: 0303075359, redoviti student

Studijski smjer: Informatika

Kolegij: Poslovni informacijski sustavi
Mentor: doc. dr. sc. Darko Etinger
Komentor: doc. dr. sc. Nikola Tanković

Pula, rujan, 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Filip Ožbolt, kandidat za prvostupnika informatike ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

Filip Ožbolt

U Puli, rujan, 2020 godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Filip Ožbolt dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom

Razvoj web platforme za ugovaranje stručne prakse - backend

_____ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.
Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 11.09.2020 (datum)

Potpis
Filip Ožbolt

Sadržaj

Uvod 2
Funkcionalnosti 2
Kostur projekta 3
Struktura backenda 5
Baza podataka 5
Struktura korisničkog sučelja 5
Neautorizirani korisnik 6
Student 9
Poslodavac/partner 20
Admin 22
Struktura baze podataka (screenshots) 25
Reference: 28

Uvod

Vođeni idejom olakšavanja i optimiziranja ugovaranja stručne prakse na FIPU te poboljšanja iskustva kako za studente tako i za poslodavce, kolega Stjepan i ja smo odlučili napraviti web aplikaciju "Moja-praksa". Kolega je radio frontend dio, a ja pripadajući backend. Web aplikacija se sastoji od 4 sučelja ovisno o stupnju autorizacije pa tako imamo sučelje za: neautorizirane korisnike, studente, partnere odnosno poslodavce i admina. Na kraju možemo zaključiti da smo prilično zadovoljni s napravljenim funkcionalnostima, ali da bi u sljedećem poboljšanju svakako trebao biti neki chat između studenta i poslodavca te studenta i admina kako bi se i taj dio ugovaranja koji se obavlja preko maila(korisnicima bi samo automatski dolazile obavijesti na email da imaju poruku na "Moja-praksa" jer poslodavci sigurno neće posjećivati web aplikaciju na dnevnoj bazi) prebacio na "Moja-praksa" te bi se time cjelokupno ugovaranje prakse moglo obaviti putem naše aplikacije.

Funkcionalnosti

- Neautorizirani korisnici: Pregled dostupnih projekata i poslodavaca
- Studenti: Pregled dostupnih projekata i poslodavaca, Upute za obavljanje prakse, odabir projekata, uvid u rezultat dodjele projekata, uvid u vlastiti i tuđi tijek obavljanja prakse(student ne vidi tuđa imena nego samo JMBAG), popunjavanje prijavnice, preuzimanje templetea dnevnika i predaja popunjenog dnevnika, uvid u vlastiti profil i izmjena podataka, brisanje korisničkog računa ili promjena lozinke
- Poslodavci/partneri: Pregled dostupnih projekata i poslodavaca, dodavanje projekata, mijenjanje postojećih projekata, dodavanje slika i logotipa na vlastiti profil i projekte, izmjena vlastitih podataka, brisanje korisničkog računa ili projekata
- Admin: Pregled dostupnih projekata i poslodavaca, alokacija studenata na određeni projekt, popis/pregled studenata te njihovih prijavnica i dnevnika, tablica studenata koja pruža brži uvid u status i obaveze studenata, dodavanje partnera i njihovih projekata, dodavanje uputa i templetea za dnevnik, brisanje/mijenjanje partnera i projekata(samo onih koje je admin i napravio)

Kostur projekta

Za izradu projekta odnosno backenda web aplikacije sam koristio editor Visual Studio Code, a sam backend pokreće platforma Node.js, dok osnovu backenda aplikacije čine njegovi npm paketi nodemon, babel i express.js. Kao bazu podataka smo koristili cloud servis Mongodb.

Prvo sam naredbom „npm init“ inicijalizirao package.json u direktorij koji sam napravio za backend. Spomenuti file je neizostavan dio svake Node aplikacije jer se u njemu, između ostalog, nalazi zapis dependency-a i skripta za pokretanje aplikacije.

Na slici 1 vidimo popis ostalih paketa koje sam koristio u sklopu izrade backenda, svih ćemo se postepeno dotaći kada ćemo doći do dijela koda gdje su nam metode iz tih paketa koristile i olakšale funkcioniranje aplikacije.

```
15    "dependencies": {
16      "bcrypt": "^5.0.0",
17      "cors": "^2.8.5",
18      "dotenv": "^8.2.0",
19      "express": "^4.17.1",
20      "jsonwebtoken": "^8.5.1",
21      "mongodb": "^3.5.9"
22    },
23    "devDependencies": {
24      "@babel/core": "^7.10.4",
25      "@babel/node": "^7.10.4",
26      "@babel/preset-env": "^7.10.4",
27      "nodemon": "^2.0.4"
28    }
```

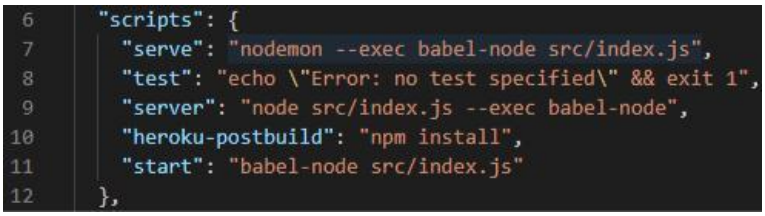
Slika 1 Package.json - dependancies

Pojasnimo malo taj „kostur“ naše aplikacije odnosno čemu služe osnovni paketi ovog projekta

Express.js -> open-source framework za node.js. Najvažnije što omogućava je „hendlanje“ HTTP upita

Babel -> Pretvara novije ES6 sintakse u pripadajuće „starije“ sintakse i time omogućava da svaki browser može pokrenuti našu aplikaciju i „razumijeti“ sav kod.

Nodemon -> Služi tome da se prilikom izmjene filea automatski resetira aplikacija

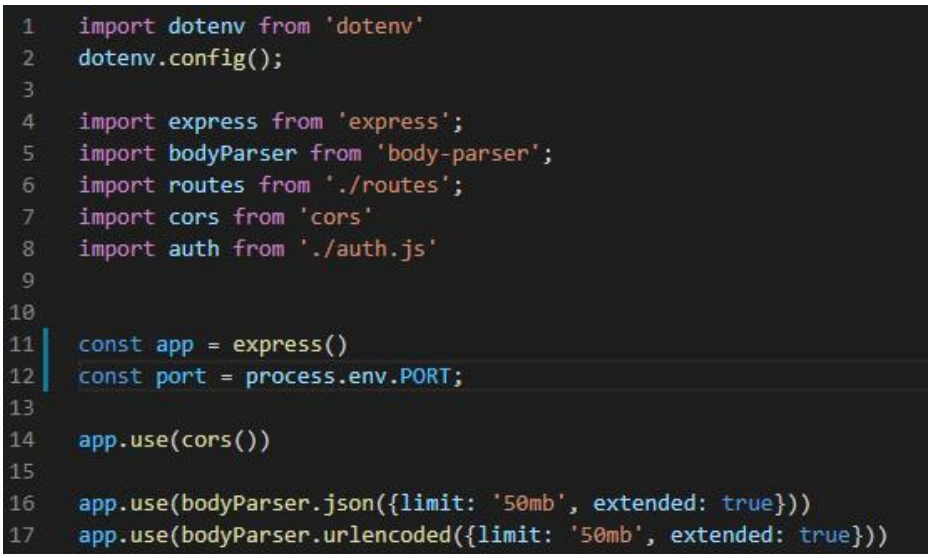

Slika 2 Package.json - scripts

Važnost Nodemona i Babela možemo vidjeti i na slici 2 koja prikazuje skriptu za pokretanje naše aplikacije. Vidimo da su Nodemon, a zatim Babel oni koji pokreću našu aplikaciju. Točnije, definirali smo da se upisivanjem naredbe „npm run serve“ pokreću ti paketi koji učitaju naš glavni file indexs.js i „dižu“ aplikaciju.

Tako je napravljen kostur aplikacije, ali ovo se još ne može zvati web aplikacija. Za to trebamo napraviti nešto čemu se može pristupiti preko web browsera (barem lokalno). Za to sam kreirao index.js file koji će biti glavni file i preko kojeg će dolaziti i odlaziti svi upiti s frontenda.

Da bi upiti funkcionirali trebamo instancirati express.js aplikaciju i pridodati joj port. Često se za backend port koristi port 3000, ali mi smo je podesili da bude dinamička i da se učitava iz environment variable kako ne bi hardcodiranje izazvalo problema sa deployanjem na Heroku koji sam dodjeljuje portove koji nisu fiksni.

Slika 3 Index.js - pokretanje aplikacije

Aplikacija je zatim pripremljena i čeka upite na backend pomoću metode listen()

Za spomenuti je još sa slike 3 da sam npm paket cors koristio za omogućavanje nesmetane komunikacije između frontenda i backenda, a, iako express.js ima u sebi parser, koristio sam bodyParser jer nam je trebao parser koji može obraditi veće fileove od ovih koje express.js prihvaća.

Struktura backenda

Slika 4 Struktura backenda i neke od ruta na index.js

Backend se sastoji od pet fileova koje možemo vidjeti na slici 4. Uz spomenuto, u index.js se nalaze HTTP rute odnosno requesti dok se njihovi handleri nalaze u routes.js. Svrha filea methods.js je odvojiti funkcije od ruta i handlera radi dekompozicije koda i preglednosti, a možda najbitniji razlog zašto nisu pisane u handlerima je smanjenje redundancije koda.

Baza podataka

Rekli smo da svi upiti s frontenda dolaze na indexs.js , no treba spomenuti i komunikaciju backenda s bazom podataka. Naravno, svakoj web aplikaciji treba neka vrsta trajne pohrane podataka. Kao našeg database providera koristili smo Mongodb u cloudu. Razlog tome je što nam je lakše raditi i više smo upoznati s JSON-om i Javascript objektima nego s radom preko neke SQL baze. Pohrana i dohvaćanje iz Mongo kolekcija i dokumenata nam je iz tih razloga puno jednostavnija.

Struktura korisničkog sučelja

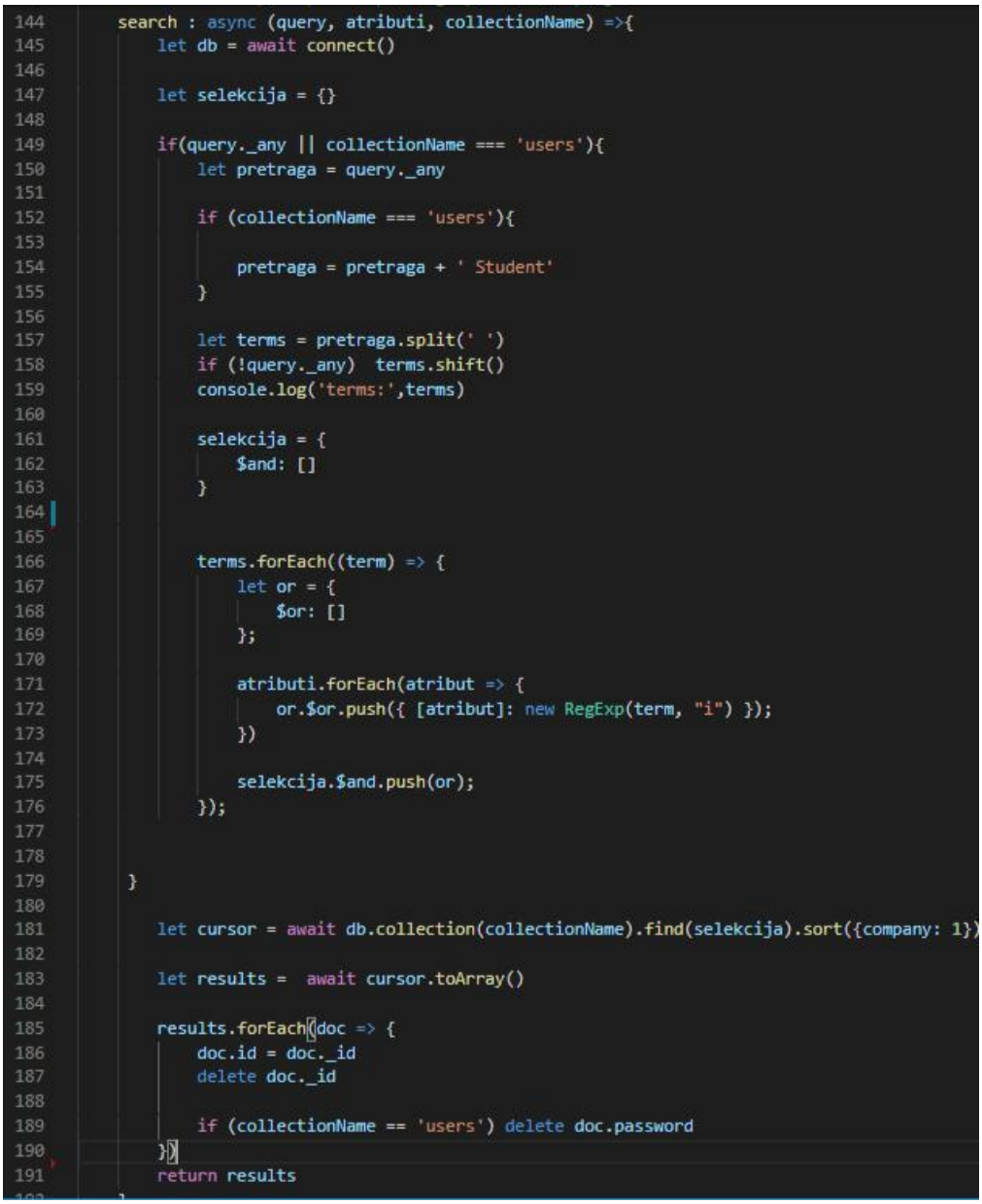
Moja-praksa se sastoji od 4 sučelja ovisno o stupnju autorizacije pa tako imamo sučelje za: neautorizirane korisnike, studente, poslodavce i admina. Pošto su u uvodu već navedene funkcionalnosti svakog tipa korisnika, neću ih nabrajati nego ću proći kroz backend dio tih funkcionalnosti i objasniti ga.

Neautorizirani korisnik

```
629    async getProjects (req, res)  {
630
631        let query = req.query
632        let atributi = ["company", "technologies", "location", "project_description"]
633
634        let result = await methods.search(query, atributi, 'projects')
635
636        res.json(result)
637    },
638
639
640
641    async getPartners (req, res) {
642
643        let query = req.query
644        let atributi = ["company", "about_us"]
645
646        let result = await methods.search(query, atributi, 'partners')
647
648        res.json(result)
649    },
```

Slika 5 routes.js – getProjects i getPartners

Prva od rijetkih stvari kojima neregistrirani korisnici imaju pristup jest razgledavanje projekata i partnera. Handleri za rute imaju hardcodane atribute po kojima se može pretraživati projekt ili partner. Funkcionira tako da ako je query prazan odnosno ak o s frontenda ne dolaze nikakvi podaci za pretragu, funkcije vraćaju sve projekte ili partnere, a ako se u query nalazi neki podatak, query podaci se zajedno s atributima prosljeđuju u metodu na slici 6. Doduše, mogli smo kod partnera staviti više atributa za pretragu. Na primjer, po tehnologijama koje koriste.


```
144    search : async (query, atributi, collectionName) =>{
145        let db = await connect()
146
147        let selekcija = {}
148
149        if(query._any || collectionName === 'users'){
150            let pretraga = query._any
151
152            if (collectionName === 'users'){
153
154                pretraga = pretraga + ' Student'
155            }
156
157            let terms = pretraga.split(' ')
158            if (!query._any)  terms.shift()
159            console.log('terms:',terms)
160
161            selekcija = {
162                $and: []
163            }
164
165
166            terms.forEach((term) => {
167                let or = {
168                    $or: []
169                };
170
171                atributi.forEach(atribut => {
172                    or.$or.push({ [atribut]: new RegExp(term, "i") });
173                })
174
175                selekcija.$and.push(or);
176            });
177
178
179     }
180
181        let cursor = await db.collection(collectionName).find(selekcija).sort({company: 1})
182
183        let results =  await cursor.toArray()
184
185        results.forEach(doc => {
186            doc.id = doc._id
187            delete doc._id
188
189            if (collectionName == 'users') delete doc.password
190        })
191        return results
```

Slika 6 methods.js - search

Ono što nisam spomenuo je da pretraživanje studenata(dostupno kod admin interfacea) ima poseban tretman. Naime, ako se pretražuju studenti, automatski se hardcoda i traženi pojam „student“ koji se nalazi u atributu account_type. Funkcionalnost ostaje ista jer se mogu dobiti svi studenti ili neki određeni pojmom pretrage. Bolji način za to izvesti bi bio pomoću $and i $or operatora u forEach petlji i kompozitnih upita, ali nisam uspio pa sam se odlučio za ovaj način.

Kompozitni upit u principu radi tako da za sve pojmove koji korisnik pretražuje, svaki pojam pretraži u svakom hardcodanom atributu i tako u svakom dokumentu određene kolekcije. Na kraju remapiramo id i brišemo heshiran password iz dokumenata studenata ako smo njih pretraživali

Ono što jedino neautorizirani korisnik još ima pristup su rute pojedinih projekata i partnera gdje korisnici mogu naći detaljnije informacije o istom. Funkcije se sastoje od jednostavnih upita i kod je praktički isti.

```
async getOnePartner (req,res) {

    let id = req.params.id
    let db = await connect()

    try{
        let result = await db.collection("partners").findOne({_id: ObjectID(id)})

        result.id = result._id
        delete result._id

        if (!result.id) throw new Error('id is undefined')

        res.json(result)
    }
    catch(e){
        res.json({error: e.message})
    }

},
```

Slika 7 routes.js – getOnePartner

```
async getOneProject (req,res) {
    let id = req.params.id

    let db = await connect()

    try{
        let result = await db.collection("projects").findOne({_id: ObjectID(id)})

        result.id = result._id
        delete result._id

        res.json(result)
    }
    catch(e){
        if (id == null)  res.json({error: 'id is undefined'})

        else  res.json({error: e.message})
    }
},
```

Slika 8 routes.js – getOneProjects

Kada korisnik pristupi ruti „app.get('/partners/:id', routes.getOnePartner)“ poziva se i ruta „app.get('/partner_projects/:id', routes.getPartnerProjects)“ jer se na frontendu u PartnerInfo.vue nalazi i popis odnosno kartice projekata koje su u vlasništvu poslodavca na čijem smo profilu(slika 9).

```
355     async getPartnerProjects (req,res) {
356
357         let partnerID = req.params.id
358         let db = await connect()
359
360         let cursor= await db.collection("projects").find({partnerID: ObjectID(partnerID)})
361         let results =  await cursor.toArray()
362
363         res.send(results)
364
365     },
```

Slika 9 routes.js – getPartnerProjects

Student

Student se mora, kao i svi korisnici koji žele biti autorizirani za ono što žele, prvo registrirati i zatim ulogirati pa ću backend dio postupka ovih procesa prikazati ovom prilikom. Nebi bilo dobro da baš svaki posjetitelj stranice može jednostavno na registraciju i registrira se kao student ili poslodavac. Zbog toga smo se odlučili da uz registraciju, korisnik mora priložiti entry code odnosno pristupni kod. Kod može biti usmeno predan studentima ili poslodavcima od strane profesora. Naravno da kod može završiti u pogrešnim rukama i da će se nedobrodošli korisnici ipak uspjeti probiti, ako ne s kodom onda bez njega jer tko želi naći će način, a ova aplikacija nema ionako nikakvih sigurnosnih dodataka. No, i ovime se znatno smanjuje mogućnost da se neki nasumični posjetitelj odluči iz dosade registrirati. Daljnji stup obrane bi bio admin koji može obrisati nepoželjne korisnike.

```
444     async registration (req, res) {
445         let newUser = req.body.new_user;
446         let entryCode = req.body.registrationCode
447
448         try {
449             if (entryCode !== process.env.entry_code)  throw new Error("Wrong entry code")
450
451             let user = await auth.register(newUser);
452             let result
453
454             //dodavanje korisnika automatski u partnere čim se registrira
455             if (newUser.account_type == 'Poslodavac')    result = await methods.addPartner(user)
456
457             res.json({status: `user with id ${result} added`})
458
459         } catch (e) {
460             res.status(500).json({
461                 error: e.message,
462             });
463         }
464     },
```

Slika 10 routes.js - registration

Traženi pristupni kod koji je korisnik upisao dolazi s frontenda i uspoređuje se s našim stringom pohranjenim u environment varijablama. One su pohranjene lokalno u procesima pripadajuće aplikacije i „stvaraju se“ prilikom pokretanja iste. Više o prednostima environment varijabla nešto kasnije.

Handler za registraciju nam osim za prosljeđivanje potrebnih podataka za registraciju u auth.register, služi , kako i piše u komentaru koda, za automatsko dodavanje novostvorenog korisnika u kolekciju partnera. Na slici 11 vidimo detaljnije kako ide taj postupak.

```
28  async function register(userData){
29
30      for (const [key, value] of Object.entries(userData)) {
31          if(!value){
32            res.json({status: 'Missing data'})
33            return
34          }
35      }
36
37      let db = await connect()
38
39      let partner = {}
40
41      let user = {
42          email: userData.email,
43          password: await bcrypt.hash(userData.password, 8),
44          date_created: Date.now(),
45      }
46
47      if(userData.account_type == 'Admin') user.account_type = userData.account_type
48
49      if(!user.account_type){
50      /* kod registracije automatski sortiramo podatke u "user" i "partner" ...
51       ...kako bi kada kreiramo usera, automatski kreirali i partnera(ako je user partner)*/
52          if(userData.jmbag){
53              user.account_type = 'Student',
54              user.jmbag = userData.jmbag,
55              user.name = userData.name,
56              user.surname = userData.surname,
57              user.technology = userData.technology
58              user.year= userData.year
59              user.journalID = false
60          } else{
61              user.account_type = 'Poslodavac',
62              partner.company = userData.name,
63              partner.technology= userData.technology,
64              partner.adress = userData.adress,
65              partner.about_us = userData.about_us,
66              partner.date_created = Date.now(),
67              partner.contact_email = userData.contact_email,
68              partner.telephone_number = userData.telephone_number,
69              partner.img_url = 'https://images.unsplash.com/photo-1493119508027-2b584f234d6c
70              partner.account_type = 'Poslodavac'
71          }
72      }
```

Slika 11 auth.js register 1.dio

Proces registracije se može nastaviti izvoditi dalje od početne provjere samo ako svaki atribut sadrži vrijednost. Ako je taj test prošao, svakom tipu autoriziranog korisnika(student, poslodavac, admin), se u objektu 'user' pridodaju atributi koji su zajednički svakoj vrsti korisnika. Naravno, admin se ne može registrirati kao običan korisnik, taj proces ću objasniti kasnije, no ovaj dio im je isti.

Šifru kako je i običaj nismo spremali na bazu u izvornom obliku. Mislim da nije potrebno objašnjavati zašto. Tu nam priskače u pomoć bcrypt paket koji nam između ostalog, pomoću metode hesh(), heshira loznku sa sha-512 algoritmom odnosno ulaz pretvara u izlaz koji je nerazumljiv i probojan jedino brute-force napadom kojemu bi trebalo par desetljeća da probije neku srednje kompliciranu lozinku, a i do par stoljeća za složeniju lozinku[1]. Prvi parametar hash() funkcije je lozinka u čistom obliku, drugi parametar označava broj random transformacija koje će se izvesti nad našom lozinkom uz to što će se lozinka heshirati. To omogućava da isti hash bude na različitim stranicama različito transformiran , pa se ne može upasti svugdje korisniku koji svugdje koristi tu istu lozinku.

Za jednistvenost korisničkim imena odnosno u našem slučaja bi bilo ispravnije reći emaila smo indexirali na mongodb bazi atribut email i smjestili je izvan scopea funkcije da se ne poziva svaki put nego samo pri pokretanju aplikacije(slika 28), smatramo da su na FIPU svi mailovi jedinstveni te da možemo email imati kao jedinstveno korisničko ime bez stvaranja problema.

Dalje se, ako je korisnik admin, preskače cijeli novi niz remapiranja koji se tiče studenta i poslodavca. Što se tiče studenata i poslodavaca, atributi od oba dva koja se tiču podataka korisničkih podataka spremaju se u objekt 'user' i insertaju se na bazu u kolekciju 'user', dok se podaci usko vezani uz partnera spremaju u pripadajući objekt te se šalju nazad na registration u routes.js gdje se poziva metoda addPartner iz methods.js te ona poziva metodu pushData koja dodaje partnera u bazu. Atributi su prilično „straightforward“, možda treba jedino reći da se slika hardcoda čisto iz razloga da partner ima neke slike koje će se prikazivati preko Vue komponente partner_card.vue dok ne uploada svoje. Kraj procesa registracije prikazan je na slici 12(dolje) koji se sastoji od klasičnog insertanja u bazu

1How long would it take to crack your password?, July 1, 2019, Team SpyCloud, https://spycloud.com/how-long-would-it-take-to-crack-your-password/

```
    try{
        let insertResult = await db.collection('users').insertOne(user);

        if(insertResult && insertResult.insertedId){
            delete user.password
            partner.userID = ObjectID(insertResult.insertedId)
            return partner
        }
    }
    catch(e){
        if (e.name =="MongoError" && e.code == 11000){
            throw new Error("User already exists")
        }
    }


}
```

Slika 12 auth.js -register 2.dio

Jednom kada korisnik ima stvoren račun, može se prijaviti u aplikaciju i autentificirati se. Autentifikacija funkcionira na principu da traži na bazi korisnika s pripadajućim emailom, i ako ga nađe uspoređuje unesenu lozinku s onom heshiranom na bazi (slika 13), dok se nakon toga autorizacija prije pristupa određenim rutama provjerava pomoću middleware funkcija koje nam omogućava express.js. Odlučili smo se za način s jwt autentifikacijom jer je korištenje tokena za tu funkcionalnost moderan način koji danas koristi većina stranica, a i radili smo ga na kolegiju „Web aplikacije“ pa smo upoznati s njim. Dobar je sa korisnikove perspektive odnosno za user experience jer se ne treba logirati svaki put kada „posjeti“ neku web stranicu(zamislimo da korisnik 10 puta na dan posjeti neku stranicu i svaki puta se treba ulogirati) i dobar je s sigurnosne perspektive za obje strane, kako korisnika tako i ljudi odgovornih za sigurnost aplikacije jer ne šaljemo svaki put podatke pa nam presretnu promet Dakle, kada se jednom ulogiramo dobijemo token(pravo pristupa) na određenih x dana i toliko dana se netreba ulogiravati. Iznimka je kada se korisnik sam „izlogira“ tj. odjavi. Onda se „gubi“ token, a pri sljedećoj prijavi dobiva novi.

```
    async login(req,res) {
        let user = req.body

        try{
            let result = await auth.authenticateUser(user.email, user.password)
            res.json(result)
        }
        catch(e){
            res.status(403).json({error: e.message})
        }
    },
```

Slika 13 routes.js - login

```
97    //referenca: prof. Tanković
98    async authenticateUser(email,password){
99        let db = await connect()
100       let user = await db.collection("users").findOne({email : email})
101
102       // provjerava da li je "čista lozinka" ista kao izvedeni hesh u bazi izveden te lozinke
103       if(user && user.password && (await bcrypt.compare(password, user.password))){
104           //šifra za potpisivanje korisnika(kriptografski potpis) vežemo je uz naš backend(JWT_SECRET), s tom šifrom potpisujemo...
105           //...tokene svih korisnika, kad nam korisnik vraća token provjeravamo da li je on potpisan s našom šifrom
106           delete user.password
107           let token = jwt.sign(user, process.env.JWT_SECRET, {
108               algorithm: "HS512",
109               expiresIn: "1 week"
110           })
111           user.token = token
112
113           return user
```

Slika 14 auth.js - authenticateUser

Vratimo se na uspoređivanje lozinke. Metoda compare() iz bcrypta je ta koja nam olakšava i omogućava provjeru da li se čisti password koji dolazi s frontenda podudara s onim heshiranim u bazi i vraća true/false. Ako je sve lozinka dobra, jwt metodom sign() stvaramo token tako da kod kriptografskog potpisivanja pružimo šifru koja se nalazi u environment variabli i s njom potpisujemo tokene svih korisnika. U tokenu se drži sve ono što nam je potrebno da kroz rad aplikacije dobijemo podatke o tom korisniku. I našem slučaju: email, account_type, date created, i id. Na slici(15) se vidi kako nam middleware može koristiti i kako dohvaćamo te spomenute podatke.

```
121   //referenca: prof. Tanković
122   async isValidUser(req,res, next){
123       try{
124           let authorization = req.headers.authorization.split(' ')
125           let type = authorization[0]
126           let token = authorization[1]
127
128
129           if (type != 'Bearer'){
130
131               res.status(401).send()
132               return false;
133           }
134           else {
135               //podaci spremljeni u jwt se mogu koristiti na bilo kojem mjestu -> npr da se zna ko salje upit
136               req.jwt = jwt.verify(token, process.env.JWT_SECRET)
137
138               return next()
139           }
140       }
141       catch(e){
142
143           return res.status(401).send()
144       }
145   },
```

Slika 15 auth.js - isValidUser

IsValidUser smo stavili na svaku rutu za koju je potrebna bilo kakva autorizacija. Funkcija dohvaća token koji se nalazi u headeru[2] HTTP requesta pod pod objektom 'authorization' koji spremamo u varijablu i razdvajamo na dva dijela pa nam ostaju token i tip autorizacije koje ćemo provjeriti. Prije nego se preko .env varijable provjeri da li je token ispravan, treba provjeriti da li je uopće tip autorizacije ispravan. Ako je token autorizacija prošla, verify() nam vraća podatke o korisniku pa ih kroz „req.jwt“ možemo koristiti u svakoj ruti koja sadrži ovaj middleware. Razlog zašto „JWT_SECRET“ spremamo u environment set varijabli je da ju držimo izvan koda. Tome nam služi npm paket dotenv. On omogućava da napravimo jednu dot.env datoteku koja ne ide na Github i da učitavamo u kod iz tih varijabli prilikom pokretanja aplikacije.

```
189     async isAdmin(req,res, next){
190         let accountType = req.jwt.account_type
191 
192         try{
193             if (accountType ===  'Admin' )  return next()
194             /*za rute na kojima je isAdmin middleware prisutan, autoriziran je samo admin...
195                 ... ali iznimka je ruta getStudents za putanju /TableOfStudents kojoj ima pristup i student*/
196             else if(accountType ===  'Student'  && req.route.path =='/students' && req.route.methods.get == true ) return next()
197 
198             else  {
199                 res.status(401).send()
200                 return false
201             }
202         }
203         catch(e){
204             return res.status(401).send()
205         }
206     },
```

Slika 16 auth.js - isAdmin

Još imamo nekoliko middlewarea koji se pokreću nakon isValidUser, a koji će se pokrenuti ovisi o tome koji tip korisnika je autoriziran za koju rutu. Pošto su rute isAdmin, isStudent i isPartner praktički iste, dosta je prikazati jednu (slika 16).

Najvažnije funkcionalnosti za studenta su odabir projekata, rezultati dodjele, popunjavanje prijavnice i preuzimanje templetea te predaja dnevnika prakse. Prikazat i objasnit ću neke od njih.

2JSON Web Token (JWT) explained, Dec 13, 2018, https://flaviocopes.com/jwt/


```
482    async submitChosenProjects (req, res)  {
483        let data = req.body
484        let db = await connect()
485
486        // struktura na bazi : {first_priority: [id1, id2, id2], second_priority:[...], third_priority:[...]}
487        let selectedBy = {
488                first_priority : [],
489                second_priority : [],
490                third_priority  : []
491        }
492        //destrukcija strukture
493        let entries = Object.entries(selectedBy);
494
495        try{
496            for(let [index, [key, value]] of entries.entries()){
497
498                let projectID = data.selection[index]
499                key = 'selected_by.' + key
500
501                await db.collection('projects').updateOne( { _id: ObjectID(projectID) },{ $addToSet: { [key] : data.user }})
502
503            }
504        } catch(e){
505            res.json({error: e.message, status: "Error during submitting chosen projects"})
506        }
507
508        res.json('success')
509    },
```

Slika 17 routes.js - submitChosenProjects

Kada student odabire projekte, oni se spremaju u listu na frontendu, a kada se konačno odluči poslati svoja tri odabira, oni se spremaju na bazu u pripadajuće dokumente u kolekciji 'projects'. Prvotno sam napravio da se odabrani i alocirani projekti spremaju u dokument određenog studenta u kolekciji 'users' što je nekako logičniji odabir, no kasnije smo odlučili da se ovako više isplati zbog uklapanja s ostalim funkcionalostima i CRUD operacijama tih ostalih funkcionalnosti. Kada student odabere tri projekta, njihovi id-jevi dolaze na backend poredani u listi – prvi id predstavlja prvi prioritet i tako dalje. Prema tom redosljedu u petlji u objekt s poljima spremamo id-jeve studenata odnosno userID-jeve u pripadajuće polje. Kada admin dodijeli studentu projekt, studentov id se sprema u atribut allocated_to te se tako dohvaća studentu onaj projekt koji mu je alociran pomoću handlera za rutu getApprovedProjects koji neću prikazivati jer se sastoji samo od jednostavnog mongo upita. Kriterij po kojem će se dodjeljivati praksa nismo mi napravili, nego ćemo to prepustiti adminu odnosno profesoru.

```
async applicationForm (req, res) {

    let formData = {
        id : req.body.userID,
        application : req.body.form,
        updateDoc : true
    }

    let obj = req.route.methods
    formData.method = Object.keys(obj).toString()


    let db = await connect()

    let appExists = await db.collection('users').find( { _id: ObjectID(formData.id) , application: { $exists: true} } )

    try{
        if (appExists == true) throw new Error("Error accured during inserting")

        let result = await methods.changeInfo(formData, 'users')

        res.send(`${result} at inserting application.`)

    }
    catch(e){
        res.status(500).json({ error: e.message});
    }

},
```

Slika 18 routes.js – applicationFom

Nakon što je studentu dodijeljen projekt i student dogovori datum početka prakse i ostale uvjete, student mora popuniti prijavnicu i poslati ju adminu odnosno profesoru. Student može samo jednom poslati prijavnicu. Još treba primjetiti atribut updateDoc u objektu formData koji se postavlja na true i šalje se zajedno s objektom kao prvi parametar u funkciju changeInfo.

```
changeInfo : async (data, collectionName) => {

    let filteredData = methods.filterData(data)
    let result, id

    if (!filteredData._id){
        id = filteredData.id
        delete filteredData.id
    }else{
        id = filteredData._id
        delete filteredData._id
    }

    let db = await connect();

    try {
        if (filteredData.updateDoc=== true && filteredData.method == 'put') {
            delete filteredData.updateDoc
            delete filteredData.method
            result = await db.collection(collectionName).replaceOne( { _id: ObjectID(id) }, filteredData);
        }

        else if (filteredData.updateDoc=== true && filteredData.method == 'patch') {
            delete filteredData.updateDoc
            delete filteredData.method
            result = await db.collection(collectionName).updateOne( { _id: ObjectID(id) },{ $set: filteredData, });
        }

        else    result = await db.collection(collectionName).deleteOne( { _id: ObjectID(id) } )
    }

    catch(e){
        console.log(e)
    }

    if (result.modifiedCount == 1 || result.deletedCount == 1)  return 'success'
    else return 'fail'

},
```

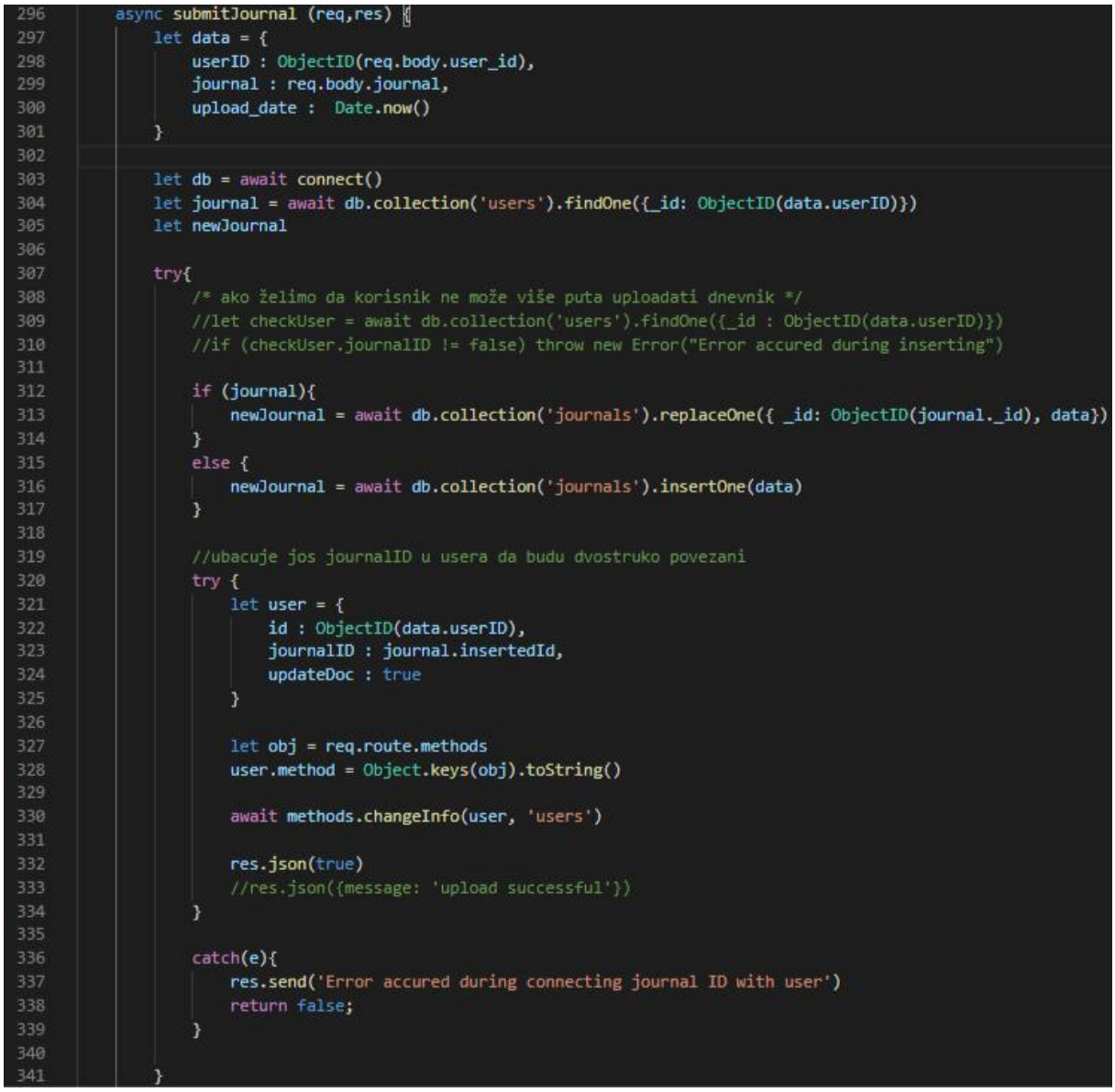
Slika 19 methods.js - changeInfo

Tu funkciju sam napravio kada sam uvidio da se kod svakog updete requesta prema bazi ponavlja jedan prilično sličan dio koda i da nema smisla taj dio koda imati u svakoj ruti zasebno kada imamo toliko update operacija prema bazi. ChangeInfo može obraditi put, patch, i delete requeste, a svaki se aktivira ovisno o metodi iz koje dolazi request i o tome da li je atribut updateDoc postavljen na true ili false. Vidimo da se na početku spomenute funkcije poziva funkcija filterData. Ona se brine da se na bazu ne spremaju nikakve prazne vrijednosti.

```
10      filterData : (data) => {
11          /*pošto se sve mandatory vrijednosti provjeravaju da nisu undefined...
12          ... na frontendu, ova funkcija dodaje false vrijednosti non mandatory atributima*/
13          for (const [key, value] of Object.entries(data)) {
14              if(!value && key != 'views'){
15
16                  data[key] = false
17              }
18          }
19
20          return data
21      },
```

Slika 20 methods.js - filterData

Što se tiče getJournalTemplate tj. slanja predloška dnevnika prakse s baze na frontend, to je običan query pa ga nećemo objašnjavati, ali treba reći da se predložak sprema u kolekciju 'content' gdje se nalaze svi takvi podaci koji nemaju pripadnost određenom entitetu nego su generalni za sve korisnike. Tako u kolekciji 'content' za sada imam samo jedan dokument gdje uz predložak nalazi i objekt koji sadrži upute za obavljanje prakse pod atributom 'instructions'. Za predaju dnevnika prakse odabral smo način da student može više puta predati dnevnik, a ako ga preda nakon roka, to će biti jasno vidljivo jer kod inserta u bazu pohranjuje i vrijeme predaje(slika 21).


```
296     async submitJournal (req,res) {
297         let data = {
298             userID : ObjectID(req.body.user_id),
299             journal : req.body.journal,
300             upload_date :  Date.now()
301         }
302
303         let db = await connect()
304         let journal = await db.collection('users').findOne({_id: ObjectID(data.userID)})
305         let newJournal
306
307         try{
308             /* ako želimo da korisnik ne može više puta uploadati dnevnik */
309             //let checkUser = await db.collection('users').findOne({_id : ObjectID(data.userID)})
310             //if (checkUser.journalID != false) throw new Error("Error accured during inserting")
311
312             if (journal){
313                 newJournal = await db.collection('journals').replaceOne({ _id: ObjectID(journal._id), data})
314             }
315             else {
316                 newJournal = await db.collection('journals').insertOne(data)
317             }
318
319             //ubacuje jos journalID u usera da budu dvostruko povezani
320             try {
321                 let user = {
322                     id : ObjectID(data.userID),
323                     journalID : journal.insertedId,
324                     updateDoc : true
325                 }
326
327                 let obj = req.route.methods
328                 user.method = Object.keys(obj).toString()
329
330                 await methods.changeInfo(user, 'users')
331
332                 res.json(true)
333                 //res.json({message: 'upload successful'})
334             }
335
336             catch(e){
337                 res.send('Error accured during connecting journal ID with user')
338                 return false;
339             }
340
341         }
```

Slika 21 routes.js -submitJournal

Za pohranu dnevnika smo napravili posebnu kolekciju 'journals' zbog toga što svaki od dokumenata odnosno dnevnika ima i po par megabajta, pa bi bilo užasno ne efikasno povlačiti svaki dnevnik za svakog usera svaki puta kada trebamo nešto iz kolekcije 'users'. Nadalje, nismo znali što će biti optimalnije za daljnje operacije, staviti id dnevnika u dokument studenta u kolekciju 'users' ili staviti id studenta u kolekciju 'journals' stoga smo napravili oboje pa se kasnije lošiji način samo izbrisati.

Student ima također uobičajene mogućnosti profila kao što su promjena vlastitih podataka, promjena lozinke i brisanje računa.

```
61    async changeUserInfo (req, res)  {
62        let userInfo = req.body
63        let obj = req.route.methods
64        userInfo.method = Object.keys(obj).toString()
65        let validated = false
66        let response
67
68        // kod brisanja računa se provjerava autentičnost korisnika
69        if (userInfo.updateDoc == false)  validated = await methods.checkPassword(userInfo)
70
71        // ako je prosla provjera lozinke ili ako se radi samo o updejtu profila
72        if (validated || userInfo.updateDoc == true)  response = await methods.changeInfo(userInfo, 'users')
73
74
75        res.send(response)
76    },
```

Slika 22 routes.js -changeUserInfo

Promjena korisničkih podataka i brisanje računa se opet opet odvijaju preko metode changeInfo, no prije toga se, ako je riječ o brisanju, kroz metodu checkPassword koju korisnik mora unijeti prije brisanja računa. Tu nam opet u pomoć priskače još jedna metoda s bcrypta – compare() koja nam olakšava uspoređivanje čiste, transparente lozinke s onom heshiranom u bazi. Proces promjene lozinke je isti, samo što se još na bazi updejta atribut password pa ga ne treba dodatno prikazivati.

```
204    checkPassword : async (userData) =>{
205
206        let id, user
207
208        if (userData._id == null){
209            id = userData.id
210        }else{
211            id = userData._id
212        }
213
214        let db = await connect()
215
216        // kod partnera id dolazi iz kolekcije "partners" pa ga treba prepisati s vrijednošću userID
217        if (userData.account_type == 'Poslodavac' || userData.account_type == 'Admin')  id = userData.userID
218
219        user = await db.collection("users").findOne({_id : ObjectID(id)})
220
221        try{
222            if (user && user.password && (await bcrypt.compare(userData.password, user.password || userData.password == true))){
223                return true
224            }
225            else{
226                return false
227            }
228        }
229        catch(e){
230            return false
231        }
232
233    }
```

Slika 23 methods.js - checkPassword

Poslodavac/partner

Najvažnije funkcionalnosti poslodavca su: dodavanje, izmjena i brisanje projekta.

```
626     async addProject (req, res)  {
627
628         let project = req.body
629
630         /* pušteno ovako u slučaju da se imena atributa razlikuju pa je lakše promijeniti, ali za sada ne treba
631         let projectData = req.body
632         let project = await methods.mapAttributes(projectData)
633         */
634
635         project.views = 0
636         project.date_created = Date.now()
637         project.img_url = "https://images.unsplash.com/photo-1504610926078-a1611febcad3?ixlib=rb-1.2.1&ixid=eyJh
638
639         //brisanje atributa koji su prazni kod inicijalizacije projekta da shodno tome ne aktivira validateData
640         if (!project.selected_by) delete project.selected_by
641
642
643         try{
644             //insert projekta
645             let result = await methods.pushData(project, 'projects')
646
647             //dohvati partnera i ako partner ima uploadane slike, prenesi ih na projekt
648             let db = await connect()
649             let partner = await db.collection("partners").findOne({_id: ObjectID(project.partnerID)})
650
651             if(partner.headers || partner.logo){
652
653                 let addedProject = {
654                     id : result,
655                     updateDoc : true,
656                     method : 'patch'
657                 }
658                 if (partner.headers)  addedProject.headers = partner.headers
659                 if (partner.logo)   addedProject.logo = partner.logo
660
661                 await methods.changeInfo(addedProject, 'projects')
662             }
663
664
665             res.send(`project with id  ${result} added.`)
666
667         }
668         catch(e){
669             res.status(500).json({ error: e.message});
670         }
671     },
```

Slika 24 routes.js - addProject

Prije sam koristio funkciju za remapiranje iz methods.js, ali sada nam ne treba pošto su nazivi svih atributa usklađeni. Uz regularne podatke koji dolaze iz frontenda, poslodavcu još pridodajemo brojač posjeta, datum kreiranja i hardcodamo neku univerzalnu sliku projekta(desktop računalo) dok ne promijeni u neku po vlastitom izboru. A zatim se zove funkcija pushData (slika 25) koja dalje hendla insertanje projekta. Ne želimo da stari projekti koje je napravio partner imaju pripadajuće slike poslodavca, a novi projekt da nema, zato dohvaćamo partnera koji je vlasnik projekta i ako on ima slika, postavljamo ih i u novopečeni projekt, a id novog projekta nam je vratila funkcija PushData.

```
25    pushData : async (data, collectionName) => {
26        let filteredData = methods.filterData(data)
27
28        let db = await connect()
29
30        try{
31
32            //projektu pridodajemo partnerID radi lakšeg mapiranja i rada s podacima
33            if(collectionName === 'projects' ) {
34                filteredData.partnerID = ObjectID(filteredData.partnerID)
35                delete filteredData.userID
36            }
37
38
39            let insertResult = await db.collection(collectionName).insertOne(filteredData);
40            let id = insertResult.insertedId
41
42
43            if(id) return id
44            else throw new Error("Error accured during inserting project or partner")
45
46        }
47
48
49        catch(e){
50                console.error(e.name + ': ' + e.message)
51        }
52    },
```

Slika 25 methods.js pushData

```
518   async changePartnerInfo (req, res)  {
519
520       let partnerInfo = req.body
521       let id
522
523       if (partnerInfo._id == null){
524           id = partnerInfo.id
525           delete partnerInfo.id
526       }else{
527           id = partnerInfo._id
528           delete partnerInfo._id
529       }
530
531       delete partnerInfo._id;
532       partnerInfo.id = req.params.id;
533       partnerInfo.userID = ObjectID(partnerInfo.userID)
534
535       let obj = req.route.methods
536       partnerInfo.method = Object.keys(obj).toString()
537
538       let partnerTemp, response, result
539
540       let db = await connect()
541
542       //provjera lozinke u slučaju da je zahtjev brisanje partnera
543       let validated = false
544       if (partnerInfo.updateDoc == false)  validated = await methods.checkPassword(partnerInfo)
545
546
547       // dohvacanje partnera kako bi preko userID-a obrisali i usera ako je API metoda delete + brisan
548       if (!partnerInfo.updateDoc) { // ili  req.route.methods == 'DELETE'
549           partnerTemp = await db.collection("partners").findOne({_id: ObjectID(id)})
550           partnerTemp.updateDoc = false
551
552           try {
553               await db.collection("projects").deleteMany( { partnerID : ObjectID(partnerTemp._id) } );
554            } catch (e) {
555               console.log (e);
556            }
```

Slika 26 routes.js - changePartnerInfo 1.dio

changePartnerInfo je malo složenija, i ne baš spretno napisana funkcija. Ona updatea podatke partnera odnosno podatke poslodavca, ako je riječ o izmjeni logotipa ili header slika, ona tu izmjenu radi na svim partnerovim projektima. Uz to, ako je riječ o brisanju računa te ako je prošla provjera lozinke, briše podatke o partneru, a zatim isto tako i korisnički račun od tog poslodavca i sve poslodavčeve projekte. Brisanje pojedinog projekta se odvija preko funkcije changeProjectInfo tako da updateDoc atribut postavimo na false. Promjena korisničkih podataka se ne odvija preko funkcije changeUserInfo kao kod studenata nego također preko funkcije na slikama 26 i 27.

```
559         // prenesi headere i logo partnera na njegove projekte ako ih ima te ako se radi o updaejtu
560         if (partnerInfo.headers || partnerInfo.logo  && partnerInfo.updateDoc == true)  {
561             try {
562                 await db.collection("projects").updateMany({partnerID : ObjectID(partnerInfo.id)}, {$set: {
563                    headers: partnerInfo.headers,
564                    logo: partnerInfo.logo}
565                    })
566             }
567              catch(e) {res.send('Error accured during updating project headers')}
568         }
569
570         //hardcodamo opet defaultnu sliku za svaki slučaj ako partner nema nikakvog logotipa
571         if (partnerInfo.image_url) partnerInfo.image_url = "https://images.unsplash.com/photo-1493119508027-2b584f234d6c?ixlib=rb-1.2
572
573
574         // ako je prosla provjera lozinke ili ako se radi samo o updejtu profila, onda se poziva metoda za promjenu podataka na bazi
575         if (validated || partnerInfo.updateDoc == true) {
576             partnerInfo.id = id
577             response = await methods.changeInfo(partnerInfo, 'partners')
578         }
579         else return false
580
581
582         // briše se i user ako je user izbrisao svoj partner profil
583         if(response == 'success' && partnerTemp && partnerTemp.created_by_admin != true){
584             partnerTemp._id = partnerTemp.userID
585             result = await methods.changeInfo(partnerTemp, 'users')
586         }
587         else result = response
588
589
590         res.send(result)
591 },
```

Slika 27 routes.js - changePartnerInfo 2.dio

Admin

Prije nego idemo u funkcionalnosti, moramo objasniti kako se uopće stvara korisnički račun s admin privilegijama. Za to nam je trebao način izrade koji je automatski, koji ne prosljeđuje čistu lozinku i prije svega koji se ne odvija klasično na frontendu. Dosjetio sam se omotane asinkrone funckcije s auth.js koja se poziva svaki put kada se spajamo na bazu i koja nam je prvotno služila da se korisnikov email indexira. A što se tiče lozinke, spremljena je u environment varijablu te se samo od tamo učita u atribut 'password'. Nakon što imamo sve podatke, pozivamo istu funkciju – register kao i za ostale korisnike. Ako pri pokretanju baze već postoji račun tipa admin, ne

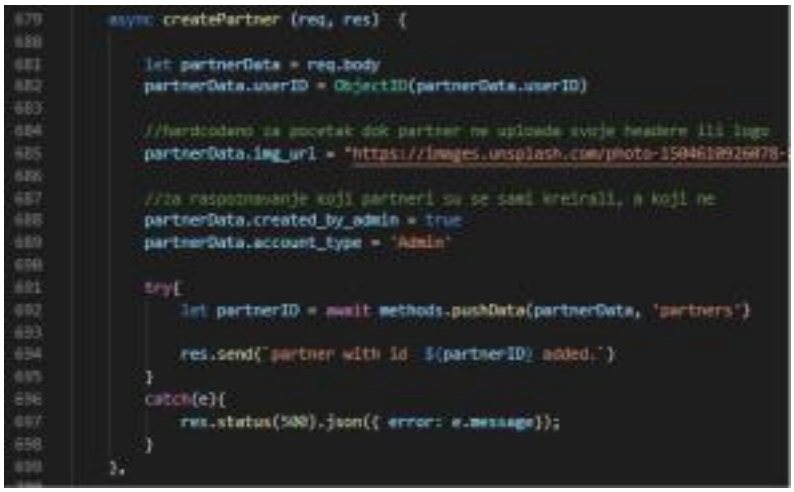
stvara se novi. Kroz rad aplikacije admina od ostalih korisnika razlikujemo preko atributa account_type (slika 28).

```
8   (async () => {
9       let db = await connect();
10      let admin = await db.collection("users").findOne({account_type : 'Admin'})
11
12      db.collection('users').createIndex({ email: 1 }, { unique: true });
13
14      if(!admin){
15
16          let adminData = {
17              email: 'admin@admin',
18              password:  process.env.ADMIN_PASSWORD,
19              date_created: Date.now(),
20              account_type: 'Admin'
21          }
22          register(adminData)
23          console.log("Admin created")
24      }
25  })();
```

Slika 28 auth.js - omotana asinkrona funkcija

Kod admina su funkcionalnosti koje ću objasniti: popis/pregled studenata te njihovih prijavnica i dnevnika, dodavanje partnera (samo onih koje je admin i napravio), dodavanje uputa i na kraju, dodavnaje templetea za dnevnik. Brisanje/mijenjanje partnera su isti postupci i metode kao i za korisničko sučelje partnera i već smo ih spomenuli, alokacija studenata na određeni projekt se samo updatea atribut allocated_to preko funkcije changeProjectInfo, a tablica studenata obrađuje podatke na samo na frontendu.

Admin ima na frontendu view Students.vue gdje mu se preko kartica prikazuju studenti, za to su mu potrebne rute s backenda: app.get('/students') o kojem smo pričali za dohvaćanje studenata uz search funkciju. S te rute se dohvaća i prijavnica koja se sprema u dokument korisnika pod atribut application_form,a ruta za dohvaćanje dnevnika je app.get('/journal/:id'). Sastoji se od običnog mongo query-a koji traži po id-u studenta pripadajući dnevnik prakse.

Slika 29 routes.js – createPartner

Kreiranje partnera sam mogao smjestiti u funkciju addPartner i dodati neke dodatne uvjete koje vidimo ovdje npr. 'created_by_admin, ali insert i update metode u methods.js su već prenatrpane uvjetima što nije optimalno za izvođenje, a ni pregledno. Uz to, jedna sitna promjena može izazvati raspad sistema na puno dijelova. Created_by_admin označava da je on napravio partnera ili projekt i samo one koje je on napravio može izmjenjivati ili brisati.

```
async changeInstructions(req, res) {

    let db = await connect();
    let content = await db.collection('content').findOne();

    let data = {
        instructions : req.body
    }

    let obj = req.route.methods
    data.method = Object.keys(obj).toString()


    try{
        let result

        // ako ne postoji dokument u kolekciji 'content' insertaj instrukcije, inace ih updejtaj
        if (!content){
            delete data.method
            result = await methods.pushData(data, 'content')
        } else{
            data.id = content._id,
            data.updateDoc = true
            result = await methods.changeInfo(data, 'content')
        }

        res.send(`success at changing instructions.`)

    }
    catch(e){
        res.status(500).json({ error: e.message});
    }

},
```

Slika 30 routes.js - changeInstructions

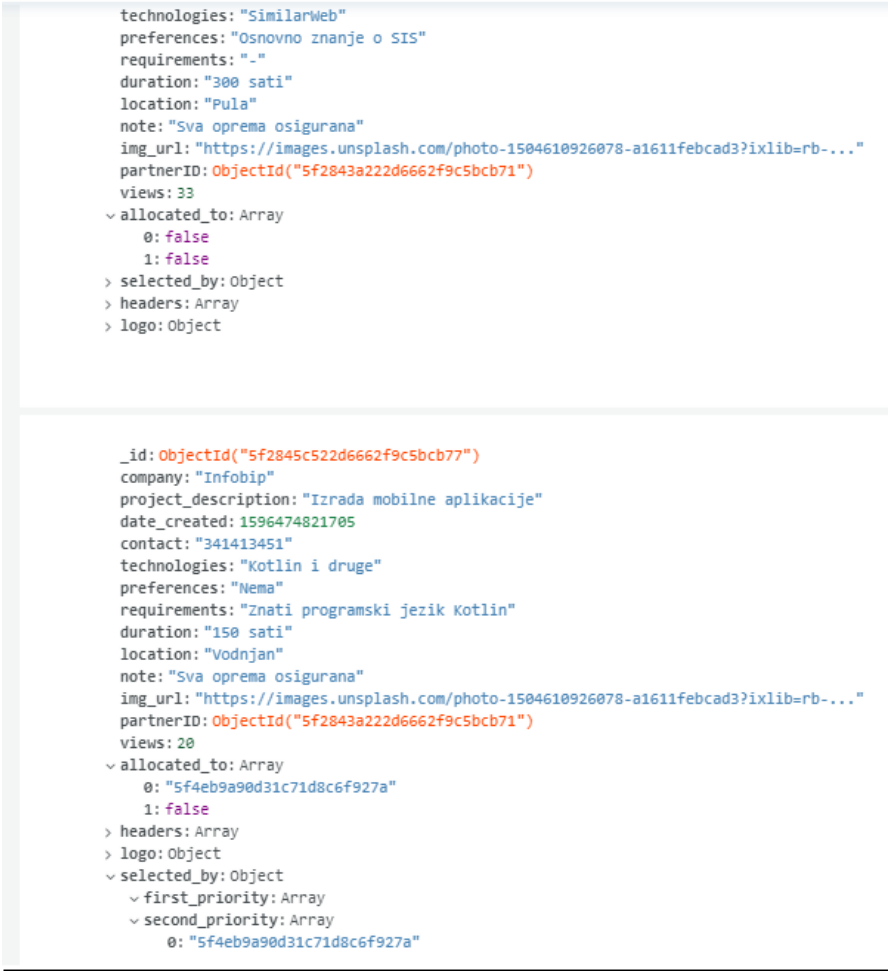
Instrukcije su pohranjene u jedom jedinom dokumentu u kolekciji 'content' jer sam odlučio sve neke takve generalne podatke pohraniti u jednu kolekciju. Ovisno o tome da li već postoji neki dokument u toj kolekciji, instrukcije se insertaju ili updateoju kroz

pushData odnosno changeInfo. Pošto su instrukcije samo jedan atribut objekata, a metoda je patch, ovaj hendler vrši dodavanje, brisanje i mijenjanje instrukcija. Za upload templetea je funkcija ista, a file se pohranjuje kao base64 encoding.

Ovime sam obuhvatio sve bitnije funkcije i funkcionalnosti aplikacije. Cijeli kod je dostupan na Github profilu „fozbolt“.

Struktura baze podataka (screenshots)

Iako je jako mala, prilično je apstraktno pričati o bazi bez da je čitatelj vidi pa ću ovdje priložiti neke screenshoteve da se vidi kako smo rasporedili podatke.

Slika 31 moja_praksa.projects

Slika 32 moja_praksa.projects

Slika 33 moja_praksa.content

```
_id: ObjectId("5f3ed6c14f91b45bf0e40b51")
email: "miro@mail.com"
password: "$2b$08$876Qo4zrTaq.bCSFtF8dWuqFxL0uClmVTJysnoUPL.nf3W897AMpO"
date_created: 1597953729821
account_type: "Student"
jmbag: "34252"
name: "Miro"
surname: "Gavran"
technology: "java"
year: "3"
journalID: false
```

```
_id: ObjectId("5f4c0ff838b1882980fb5488")
email: "cenosco@mail.com"
password: "$2b$08$x5t8ZryLk5VbdsWo/1hQpOddX1VZGig9./SGeeSWgTUV1/p.uqyLS"
date_created: 1598820344648
account_type: "Poslodavac"
```


Slika 34 moja_praksa.users - student i poslodavac


```
_id: ObjectId("5f3bf9c71fdc4005f8372057")
userID: "5f3a699aee030f0b1868a4e7"
› journal: Object
upload_date: 1597766087876
```

```
_id: ObjectId("5f4e498b3a16b9239c3f1062")
userID: "5f4013abeeb2584ff48c2999"
› journal: Object
upload_date: 1598966155597
```


Slika 35 moja_praksa.journals

Reference

Skripte i video materijali(https://bit.ly/3gYtAkZ), doc. dr. sc. Nikola Tanković

How long would it take to crack your password?, July 1, 2019, Team SpyCloud, https://spycloud.com/how-long-would-it-take-to-crack-your-password/

JSON Web Token (JWT) explained, Dec 13, 2018, https://flaviocopes.com/jwt/

Slika 1 – dependencies :

https://www.npmjs.com/package/bcrypt

https://www.npmjs.com/package/dotenv,

https://www.npmjs.com/package/cors,

https://www.npmjs.com/package/mongodb,

https://www.npmjs.com/package/jsonwebtoken,

https://www.npmjs.com/package/express,

https://babeljs.io